

De franske Told- og Skibsafgifter i Henseende
til deres Forhold til Danmarks Handel og Skibsfart
paa Frankrig.

Af V. Falbe Hansen.

Frankrigs Toldvæsen er ordnet dels ved den gamle almindelige Toldlov (tarif général) dels ved Traktater med forskellige Lande, ved hvilke der er indført en Mængde specielle Forandringer i den almindelige Tarif.

Allerede fra langt tilbage i Tiden har Frankrig fulgt den Politik at skaffe sin Handel og sin Skibsfart Begunstigelser ved Hjælp af Traktater med andre Lande og Grundlaget for det endnu bestaaende Handels-Traktat-Forhold mellem Danmark og Frankrig, Traktaten af 23. August 1742, er et Udslag heraf.

Men fra Aaret 1860 antog denne Politik en nogen anden og mere systematisk Karakter end tidligere. Med den fransk-engelske Handelstraktat af 1860 som Udgangspunkt, blev der under Napoleon den III's Auspicier, navnlig i Aarene 1860 til 1867, afsluttet en Række Handels-traktater med de fleste europæiske Stater, hvis Formaal fra Frankrigs Side var at gaa frem i Retning af Frihandel, men saaledes, at man kun tilstod Udlandets Handel Toldlættelser i Frankrig, mod til Gjengjæld at erholde navnlig Lættelser for den franske Export til vedkommende fremmede

Land. De Lettelser, Frankrig i Almindelighed forlangte og erholdt, var Nedsættelse i Tolden paa Vin (i Tyskland blev Vintolden nedsat fra 45 à 60 fr. til 30 fr. og siden yderligere til 15 fr.; i Østerrig-Ungarn nedsattes den fra 65 til 30 fr.; i Sverig fra 47 à 34 til 23 fr.; i Norge fra 96 à 94 fr. til 29 fr. o. s. v.), paa Silketøjer (Tolden herpaa blev nedsat i Tyskland fra 8,25 til 3,73 fr., i Sverig fra 2,50 à 19,5 til 1,60 à 4,81 fr. o. s. v.), samt paa forskellige mindre Artikler, navnlig saadanne, som gik ind under Betegnelsen «articles de Paris». Undertiden nøjedes man dog ogsaa med langt mindre Indrømmelser, og der kan nævnes Exempler paa, at Frankrig har tilstaaet et fremmed Land en Handelstraktat og de dermed følgende Begunstigelser mod temmelig ubetydelige Indrømmelser.

Til Gjengjæld for de Begunstigelser, Frankrig erholdt ved Traktaterne, tilstod det de Stater, det kontraherede med, for det Første saadanne specielle Nedsættelser i sin meget høje og meget prohibitive Toldtarif (tarif général) og andre Lettelser, f. Ex. i Skibsafgifterne, som havde særlig Interesse for vedkommende Land, og for det Andet, indrømmede det enhver af Kontrahenterne «traitement de la nation la plus favorisée», hvorfra fulgte, at alle de specielle Begunstigelser, som efterhaanden vare blevne tilstaaede enkelte Stater kom til at gjælde alle de Stater, med hvilke der i denne Aarrække var afsluttet Traktat, og som derved havde faaet Retten du traitement o. s. v. Paa denne Maade udviklede der sig ved Siden af den almindelige lovbestemte Tarif en hel ny paa Traktater bygget Tarif, med lavere Satser for alle de Varer, der vare optagne i nogen af Traktaterne. De Magter, der ved Traktat have erholdt Ret til at faa deres Varer fortoldede efter denne lavere Tarif (tarif conventionel) ere England,

Belgien, Tyrkiet, Tyskland, Italien, Schweiz, Østrig-Ungarn, Sverig-Norge, Nederlandene, Portugal, Rusland og Spanien, og af de europæiske Magter er det saaledes paa enkelte betydningsløse Undtagelser nær kun Danmark og Grækenland, hvis Varer toldbehandles efter tarif général.

Danmark havde tidligere i Henhold til Traktat af 23. August 1742 en meget gunstig Stilling i Frankrig, saavel for sin Handel som for sin Skibsfart; men ved Art. 1 i «Provisorisk og additional Handels- og Skibsfarts Convention» mellem Danmark og Frankrig af 9. Februar 1842 bestemtes det, at de Rettigheder og Privilegier, som de to Stater gjensidig havde tilstaaet hinandens Undersaatter ved Traktaten af 1742, kun skulde vedblive at bestaa «forsaa vidt de kunne forenes med begge Staters nærværende Lovgivning», hvoraf fulgte, at danske Varer, der indførtes til Frankrig, maatte være underkastede tarif général, der jo er Frankrigs lovbestemte Tarif. Ulemperne ved denne Ordning fremtraadte først efter at Frankrig, som ovenfor omtalt, i Begyndelsen af Tresserne ved Traktat havde tilstaaet forskellige andre Stater specielle Begunstigelser og den conventionelle Tarif derved havde begyndt at danne sig. Der førtes nu, saavidt vides navnlig i Aaret 1866, Forhandlinger mellem Danmark og Frankrig om Afsluttelsen af en ny Handelstraktat; men da de Indrømmelser, Frankrig forlangte, for at tilstaa Danmark lignende Begunstigelser, som de andre Traktatmagter, og som, saavidt vides, fornemlig bestod i, at Danmark skulde nedsætte Tolden paa Vin og Spirituosa, paa Silketøjer, «articles de Paris», modificere Sukkertolden m. m., samt nedsætte sine Skibsafgifter, efter den danske Regjerings (og Grosserer-societetets) Formening ikke stod i et passende Forhold til de Begunstigelser, Frankrig vilde tilstaa os, saa førte For-

handlingerne ikke til noget Resultat; Traktaten af 1842 vedblev at gjælde, og danske Varer maatte vedblivende betale Told efter tarif général.

Naar man nu vil undersøge, om og i hvilken Grad denne Danmarks lidet begunstigede Stilling i Frankrig har været til Skade for vor Handel, maa først bemærkes, at den aldeles ikke vedrører vor Indførsel af Varer fra Frankrig, thi med Undtagelse af nogle ganske faa og for os aldeles betydningsløse Varer, gjøres der ved Udførselen fra Frankrig ikke Forskjel paa om Udførselen sker til et af Konventionslandene eller andetsteds hen. Det er altsaa kun vor Udførsel til Frankrig, Spørgsmaalet drejer sig om, og selv med Hensyn til denne vil vor ikke begunstigede Stilling i Reglen kun have Betydning for den søværts Udførsel, idet man i Frankrig ved de Varer, som tilføres ad Landvejen dels slet ikke spørger om Varens Nationalitet dels har meget liberale Bestemmelser med Hensyn til, naar en Vare skal betragtes som indført fra et Konventionsland og naar ikke.

Vor Udførsel til Frankrig har i de senere Aar haft følgende Omfang:

i 1874	124,981 Kr.
- 1875	45,557 —
- 1876	176,071 —
- 1877	1,108,465 —
- 1878	1,816,692 —

Disse Talstørrelser skulde egentlig repræsentere Værdien af vor samlede Udførsel til Frankrig saavel den landværts som den søværts; men da største Delen af, hvad der udføres landværts til Frankrig, i Toldlisterne opføres som udgaaede til Tyskland, tør det antages, at Tallene i Virkelig-

heden paa lidt nær angive Værdien af vor søværts Udførsel til Frankrig. Et Bidrag til Belysning af Omfanget af vor Udførsel til Frankrig ad Søvejen haves dernæst ogsaa i Skibsfartslisterne, hvilke angive, med hvormange Tons Gods de fra Danmark til Frankrig udgaaende Skibe vare bestuede, og det skal i saa Henseende anføres, at der i Aaret 1877 udgik fra Danmark til Frankrig 44 Skibe med 2825 Tons Gods (af hvilke 649 Tons Gods udgik med 16 Skibe, som under Forbisejling til Frankrig kun anløb Danmark), og at der i Aaret 1878 udgik 5389 Tons Gods med 66 Skibe (hvoraf 28 med 1533 Tons vare blot forbisejlende Skibe). Om end disse Data ikke i og for sig ere meget oplysende, ere de dog tilstrækkelig til at vise, at vor Udførsel til Frankrig kun har ringe Omfang, og at som Følge heraf ogsaa de positive Tab, vor Handel lider ved sin mindre gunstige Stilling i Frankrig, maa være forholdsvis smaa. Hertil kommer endnu, at den langt overvejende Del af de Artikler, vi udføre til Frankrig, ere saadanne, som slet ikke betaler Told i Frankrig eller som, selv om de ere toldpligtige, dog ikke henhøre til de Artikler, der ere optagne i de franske Handelstraktater og altsaa betale mindre i Told, naar de indføres fra nogen af Konventionsstaterne end naar de indføres andetsteds fra. Med Nøjagtighed at angive, hvormeget den danske Udførsel til Frankrig har betalt mere i Told end den vilde have gjort, hvis vi der havde nyt samme Behandling som de mest begunstigede Nationer, lader sig ikke gjøre, da de statistiske Oplysninger ikke ere tilstrækkeligt specificerede til at en saadan Opgjørelse lader sig foretage, og det desuden ikke kan ses, naar de til Frankrig udførte Artikler virkelig ere blevne toldklarerede der og naar de som Transitgods kun have berørt Frank-

rig; men saameget kan dog med Sikkerhed siges, at det Beløb, vor Export paa denne Maade har maattet udrede for meget i Told ere saa ubetydelige, at de ikke ere Omtale værd. Hermed er Sagen imidlertid ikke afgjort, thi foruden disse direkte Tab have de uheldige franske Toldforhold undertiden foraarsaget os indirekte Tab ved at nødsage Exportører til at udføre danske Produkter ad den dyrere Vej over Land pr. Jernbane i Stedet for ad Søvejen eller til at udføre Produkterne til Frankrig indirekte f. Ex. over Belgien eller til at lade Udførselen foregaa gjennem fremmede Handelshuse. Dernæst kunde det jo ogsaa være Tilfældet, at vi foruden de direkte og indirekte Tab, som de franske Toldforhold foraarsage, lide Skade derved, at vi paa Grund af dem gaa glip af Fordele, at vi, hvis den danske Udførsel til Frankrig var ligestillet med andre Nationers, med Fordeel kunde udføre Artikler dertil, som nu gaa andetsteds hen, eller at vi i saa Tilfælde endog kunde udføre Artikler, som nu slet ikke kunne udføres.

For at orientere sig i disse Spørgsmaal og se, hvilken Betydning der kan tillægges dem, vil det være nødvendigt at betragte hver for sig af de vigtigere Vareartikler om hvis Export til Frankrig, der kan antages at være Tale, og undersøge, hvilke Hindringer de franske Toldforhold lægger dem i Vejen.

I. Landbrugsprodukter. Heste er som bekjendt en vigtig Udførselsartikel for os, og et ikke ringe Antal er i de senere Aar udført ogsaa til Frankrig; men da Artiklen «Heste» ikke er optaget i de franske Handels-traktater, er der med Hensyn til den ingen Forskjel paa begunstigede og ikke begunstigede Nationer og vi ere altsaa paa dette Punkt ligestillede med andre Nationer.

Stude svare i Told efter den konventionelle Tarif 3,60 fr. pr. Stk., men efter den generelle Tarif 3,74 fr. pr. Stk., her er altsaa en lille Difference til Skade for danske Produkter. Hidtil have vi imidlertid aldeles ikke udført Stude til Frankrig, og der er ingen Udsigt til, at det franske Marked i nogen nærmere Fremtid skal faa Betydning for os med Hensyn til denne Vare, og selv om dette skulde blive Tilfælde, er Tolddifferencen saa lille, at den ikke kan antages at ville udøve nogen kjendelig Indflydelse. De samme Bemærkninger finde Anvendelse med Hensyn til Udførselen til Frankrig af Svin, paa hvilken der ligeledes er en lille Difference-Told.

De andre Kreaturer, som udføres fra Danmark: Køer, Tyre, Kalve, Faar og Lam, svare samme Told efter den generelle som efter den konventionelle Tarif.

Slagtet ferskt Kjød svarer efter den generelle Tarif 62 c. pr. 100 Kil. i Told, men er toldfrit efter den konventionelle Tarif. Da dette er en Artikel, hvis Omsetning i de senere Aar har faaet et mægtigt Opsving, og som man ogsaa her i Landet har begyndt at exportere, og da det franske Deputeret-Kammer i Overensstemmelse med Regjeringen har vedtaget en betydelig Forhøjelse af denne Toldposition, saa er det ikke umuligt, at den i Fremtiden kan komme til at faa nogen Betydning for os.

Ogsaa paa saltet Kjød, hvoraf vi udføre en Del til forskjellige Lande, er der en Tolddifference i Frankrig, men denne Difference er saa lille, at den i Praxis maa være aldeles umærkelig. Raa Huder, der ere en af vore vigtigste Exportartikler til Frankrig, ere helt toldfri. Uld, hvoraf ligeledes noget udføres til Frankrig, er toldfri forsaavidt den indføres «en masse», medens der er en meget

høj Told og en stor Difference forsaavidt Ulden ved Indførselen til Frankrig er «kæmmet» eller «kartet». Paa Indførselen af «saltet Smør» til Frankrig er der en lille Difference, idet der efter den almindelige Tarif svares 2,60 fr. i Told, men efter den konventionelle Tarif kun 2,50 fr. pr. 100 Kil. Denne Difference er dog saa lille, at den ikke kan antages at ville faa nogen Betydning, selv om der iøvrigt, hvad Autoriteter i Smørforretningen have antaget, skulde vise sig at være et fordelagtigt Marked for vor Smørudførsel i Frankrig. Derimod vilde det muligen kunne faa nogen Betydning, hvis Tolden paa Smør i Overensstemmelse med en nylig af Deputeret-Kammeret tagen Beslutning blev sat op til 15 fr. for saltet Smør og 13 fr. for ferskt Smør pr. 100 Kil., navnlig hvis Traktatmagterne vedblivende fik Ret til at indføre ferskt Smør helt toldfrit og saltet Smør til den nuværende lave Told-sats. Korn og Kornvarer, der i Reglen ere de vigtigste af de Artikler, vi udføre til Frankrig, svare paa nogle for os betydningsløse Undtagelser nær, samme Told fra Danmark som fra andre Lande.

For Landbrugsprodukternes Vedkommende, der jo udgjøre den langt overvejende Del af vor Udførsel, kan det herefter siges, at de franske Toldforhold hidtil ikke har forvoldt os noget Tab eller Ulempe enten direkte eller indirekte, men at det ikke er usandsynligt, at Forholdene i Fremtiden ville stille sig noget ugustigere end de hidtil have været.

II. Fiskeriprodukter. Ved Indførsel af Fiskeriprodukter til Frankrig ere Konventions-Stater og Ikke-Konvention-Stater i Almindelighed stillede ens. Den eneste Undtagelse herfra, der kan antages muligen at have nogen Betydning for os, er, at Østers og Tran betale henholds-

vis 1,87 og 6,24 frcs. i Told efter tarif général, men kun 1,50 og 6 frcs. pr. 100 Kil. efter tarif conventionel; synderlig Vægt kan der dog ikke lægges herpaa, dertil er saavel selve Toldbeløbene som disses Difference for lille. At der paa «conserverede» og «marinerede» o. L. Fisk er en meget stor Difference til Gunst for Konventions-Staterne (f. Ex. Norge) har ingen Betydning for os, da vi endnu saa godt som intet udføre af disse Varer.

III. Industriprodukter. Den franske Indførselstold paa Industriprodukter er i Almindelighed meget høj; ofte er der en meget stor Forskjel mellem tarif général og tarif conventionel, og mange Varers Indførsel er ligefrem forbudt efter tarif général. Herved er der i de fleste Tilfælde lagt næsten uoverstigelige Hindringer for direkte Udførsel af Industriprodukter til Frankrig fra Lande, der saaledes som Danmark ikke faa deres Produkter fortoldede efter tarif conventionel. At eftervise dette for alle vigtigere Industriartikler vilde være for vidtløftigt, jeg skal derfor begrænse mig til at omtale saadanne Artikler, som overhovedet ere Gjenstand for Export her fra Landet.

Øl betaler ved Indførelsen til Frankrig efter tarif général 7,49 frcs. pr. Hectol., men Konventionsmagterne betaler kun 5,75 frcs. pr. Hectol.

Likører, (hvoraf der udføres en Del som «Bitterlikør», «Cherry cordial» m. m.), betaler efter tarif général 36,40 frcs., men efter tarif conventionel kun 15 frcs. pr. Hectol.

Af beredte Skind og Huder saavel som af forskellige Arbejder heraf saasom Handsker, Skindtrøjer m. fl. udføres ikke Lidet fra Danmark, især i de senere Aar; men at udføre disse Varer til Frankrig lader sig ikke gjøre, da Indførelsen her efter tarif général

enten er ligefrem forbudt eller belagt med en meget høj Told, medens Konventionsmagterne kun betale en lav Told. Indførelsen af Handsker er f. Ex. forbudt efter tarif général, medens Konventionsmagterne kun betale 5 pCt. af Varens Værdi.

Af finere Snedkerarbejde har der i den senere Tid begyndt at udvikle sig en ikke saa ringe Export fra Danmark. Disse Varers Indførsel til Frankrig er vel ikke forbudt, men de Stater, som ikke have Traktat med Frankrig, maa betale c. 80 pCt. mere i Told end Konventionsstaterne. I denne Forbindelse kan det ogsaa nævnes, at Indførsel af Tændstikker fra Danmark er forbudt i Frankrig, medens Indførselen fra andre Lande kun betaler 5 pCt. af Værdien. Saavidt mig bekjendt er der nu og da bleven udført Sporvejs-Vogne her fra Landet; Indførselen af saadanne fra Danmark til Frankrig er forbudt, medens de samme Artikler indført fra andre Lande kun betale 10 pCt. af Værdien. Naar danske Fartøjer sælges og indføres til Frankrig maa de betale en temmelig høj Told, fra 20 til over 60 frcs. pr. Ton, medens andre Nationers Fartøjer ved Indførselen til Frankrig kun betale 2 frcs. pr. Ton; og et lignende Forhold bestaar med Hensyn til Indførselen af forskjellige Skibsredskaber. Om adskillige Artikler, som udføres her fra Landet, er det mig meddelt, at de ved Indførselen til Frankrig dels betale mere i Told end de tilsvarende Artikler fra andre Lande, dels ligefrem ere forbudte at indføres, naar de komme fra Danmark, medens de kun have at erlægge en moderat Told, naar de komme fra andre Lande; men det har ikke været mig muligt i den franske Toldtarif at udpege de bestemte Positioner, under hvilke de falde. Som saadanne Artikler kan nævnes forskjellige

Jord- og Lervarer (Terracottaer m. fl.), islandske og færøiske Uldvarer, Smørfarve, Osteløbe m. fl. (I Parantes kan bemærkes, at flere af disse Artikler, hvor ubetydelige de end kunne synes, dog ere Gjenstand for en ret anselig Export; alene af Osteløbe udføres der f. E. for over 1 Mill. frcs. fra Danmark og heraf gaar en stor Del til Frankrig, saa at f. Ex. $\frac{3}{4}$ af alt, hvad der produceres af den bekjendte «Roquefort» Ost siges at være tilberedt med dansk Osteløbe).

Det er ikke alene den rent materielle men ogsaa den mere immaterielle Produktion, der er stillet uheldigt ved Indførselen til Frankrig. Danske Bøger maa saaledes ved Indførselen betale 187,4 frcs. pr. Kil., Tegninger, Fotografier, Lithografier, Kort o. L. maa betale 374,4 frcs. pr. 100 Kil, men de samme Varer fra andre Lande ere toldfri.

Som det af de her anførte Data vil ses, ere næsten alle de Industriartikler, som ere Gjenstand for Udførsel her fra Landet, saa uheldigt stillede ved Toldbehandlingen i Frankrig, at det, selv om Afsætningsforholdene her iøvrigt vare gunstige, vilde være meget vanskeligt for os at udføre direkte til Frankrig, og det Samme er Tilfældet med de fleste andre Industriartikler.

Nu maa det ganske vist indrømmes, at de Tab, som vi lide herved, ere smaa, baade fordi vor Udførsel til Frankrig kun er lille, og fordi vi i Almindelighed har kunnet omgaa de franske Toldbestemmelser ved at lade vor Udførsel foregaa gjennem et fremmed (hamburgsk) Handelshus eller paa anden Maade; men det bør dog ved Siden deraf bemærkes, at det er sandsynligt, at vor Udførsel af Industriprodukter til Frankrig vilde have været noget større end den nu er, hvis vi havde været lige-

stillet med andre Stater, og at der under denne Forudsætning kunde have bestaaet Industrigrene og Exportvirksomhed her i Landet, som nu ikke ere komne i Stand. Dertil kommer, at vor Industri for Tiden er i stærk Udvikling og sandsynligvis i Fremtiden vil faa adskillig større Betydning som Exportindustri, end den nu har, og der vil da let kunne fremkomme Situationer, hvor en mere fri Adgang til det franske Marked var ønskelig.

Som Exempel paa Industrigrene, der iøvrigt have alle Betingelser for deres Trivsel her i Landet, men som ikke have kunnet komme frem, fordi vi ikke ere ligestillede med andre Nationer i Frankrig, kan nævnes Spritfabrikationen.

De herværende Roesukkerfabriker afgive som Biprodukt Malas, der ypperlig egner sig til deraf at frembringe Sprit; og saavel i teknisk som i økonomisk Henseende egner Spritfabrikationen sig særdeles vel til at drives i Forening med Roesukkerfabrikationen. I Udlandet er en Forening af disse to Industrigrene derfor almindelig; men her i Landet lod den sig ikke iværksætte, fordi dansk Sprit i Frankrig, hvilket Land er Hovedmarkedet for Roesprit, maa betale en Told af 31,20 frcs. pr. Hectol., medens Sprit fra andre europæiske Lande kun betaler 15 frcs. i Told, og som Følge heraf antages det, at de danske Spritfabriker ikke vilde kunne konkurrere med de fremmede. Da man saaledes maatte opgive selv at uddrage Spritten af Roemalassen, forsøgte man at udføre denne som Raaproduct til de franske Spritfabriker, men her mødte man den Vanskelighed, at Roemalassen til Spritbrænding, som indføres fra Danmark, betaler en Told af 3 frcs. pr. 100 Kil., medens Roemalassen fra andre Lande er toldfri; man har derfor maattet vælge den Udvej at lade

Roemalasen udføre til Belgien, hvorfra den da som belgisk Produkt indføres til Frankrig. Hvis Danmark var ligestillet med andre Lande i Frankrig, vilde man have kunnet drive Spritfabrikation i Forbindelse med Roesukkerproduktionen, og Fordelen herved vilde ikke alene være det direkte pekuniære Udbytte af Bedriften, og at mange Mennesker herved kunde faa en lønnende Beskæftigelse, men der vilde tillige opnaaes, at Affaldet af Fabrikationen, der er af Betydning for Landbruget baade som Foderstof og som frugtbargjørende Stoffer, forblev i Landet, medens den nuværende Ordning medfører et nationaløkonomisk Tab. Da Roesukkerfabrikationen er en Industri, der synes at være i Fremgang, er den her fremhævede Ulempe af ikke ringe Vigtighed, og at den omhandlede Artikel ogsaa i ren kvantitativ Henseende er ret anselig, turde fremgaa deraf, at den nuværende Udførsel af Roemalase beløber sig til henved et Par Mill. R , og at den ved Anlæget af den projekterede Roesukkerfabrik ved Nakskov vil stige til omtrent det Dobbelte. I Forbindelse med Spørgsmaalet om Spritfabrikation af indenlandsk Roemalase kan her nævnes, at et Projekt, der gik ud paa her i Landet at anlægge en Fabrik for Rektifikation af russisk Sprit, og som efter Sagkyndiges Mening iøvrigt tegnede godt, har maattet opgives af samme Grund som Spritfabrikationen, nemlig fordi Hovedmarkedet for Sprit, Frankrig, er lukket for vor Udførsel.

Da man sidst forhandlede med Frankrig om en Handels-traktat, i 1866, var der Ingen, der tænkte paa, at en Roesukkerindustri skulde opkomme her i Landet, og at Manglen af en saadan Traktat skulde være til Skade for denne. Paa lignende Maade kan det gaa i Fremtiden.

Vor Industri er i Udvikling, og man kan endnu ikke vide, i hvilke Retninger den fornemlig vil vende sig. Det er Statens Pligt saavidt mulig at fjerne alle Hindringer for dens Fremvæxt og arbejde paa at skaffe dens Produkter Ligestillethed med dens Konkurrenter i Udlandet, og om end vor Udførsel til Frankrig endnu kun har liden Betydning, maa det dog ikke glemmes, at dette Land er et af Verdens største og rigeste Markeder.

Ann. For Fuldstændighedens Skyld bør maaske endnu bemærkes, at der i Frankrig foruden den ordinære Toldafgift findes forskellige Surtaxer nemlig paa Indførsel af ikke-europæiske Produkter importerede fra europæiske Lande, og paa Produkter, der indføres fra andre Lande end Produktionsstedet. Ogsaa ved disse Surtaxer ere Konventionsmagterne ofte stillede gunstigere end de Stater, der ikke have Traktat. Nogen stor Betydning have disse Surtaxer dog neppe.

Spørgsmaalet om de franske Toldafgifter og deres Betydning for os synes nu at være i Færd med at antage en anden Skikkelse end tidligere, idet man i Frankrig for Tiden forhandler om en temmelig indgribende Revision af tarif général. Saavidt man kan dømme efter de hidtil faldne Afstemninger vil der blive vedtaget en ny tarif général, der er mere frisindet end den nuværende og navnlig hæver saa sodt som alle Indførsels-Forbudene i denne, men som dog vedvarende beholder meget høje Toldsatser og en høj Beskyttelse for den udenlandske Produktion. Saasnart denne nye tarif général er vedtagen, og der er Sandsynlighed for, at dette vil finde Sted i Løbet af et Aarstid, ville alle Frankrigs nyere Handelstraktater blive opsagte, og netop med denne Eventualitet for Øje har Frankrig i de senere Aar kun fornyet sine Traktater for korte Tidsrum (i Almindelighed højst for 1 Aar) ad Gangen. Naar paa denne Maade alle Traktater

ere blevne opsagte, ville alle Nationer blive ligestillede, og alle komme til at betale Told efter den nye tarif général. Denne Situation, der jo er særdeles gunstig for os, da vi derved uden Ulejlighed eller Offer opnaa Ligestilthed med andre, vil dog maaske ikke vare længe; thi Frankrig vil strax begynde at forhandle med de andre Magter om Afsluttelsen af nye Handelstraktater paa Basis af den nye tarif général. Tildels ere disse Forhandlinger allerede paabegyndte, og det synes, at den nuværende engelske Premierminister, Gladstone, paa dette Punkt viser sig imødekommende overfor Frankrig. Hvis det lykkes at faa afsluttet en ny Handelstraktat mellem Frankrig og England, ville de Privilegier, som Frankrig ved denne Traktat maatte tilstaa England, tillige nødvendigvis blive tilstaaet Tyskland; thi i Fredstraktaten mellem disse to Lande er det vedtaget, at de gjensidig skulle behandle hinanden lige med de mest begunstigede Nationer. Naar der paa denne Maade maatte opstaa en ny tarif conventionel i Frankrig til Gunst for England og Tyskland, er det sandsynligt, at Forholdene snart ville udvikle sig paa samme Maade som efter 1860, og at der ved Siden af den ny tarif général danner sig en ny tarif conventionel til Gunst for de fleste europæiske Stater. Derved vilde vi atter falde tilbage i den samme Situation, som vi nu befinde os i, idet vi komme til at betale mere i Told i Frankrig end de fleste andre Nationer, ja Situationen vilde endog muligvis blive betydelig forværret, thi i Forslaget til den ny franske Toldlov findes der en §, der gaar ud paa at bemyndige Regjeringen til at forhøje alle Afgifter med 20 pCt. for Varer, der indføres fra Lande, som lægge en højere Afgift paa franske Artikler end 20 pCt. af deres Værdi. Hvis denne Bestemmelse skulde blive anvendt

paa os, hvad den efter sit Indhold og Formaal meget godt kunde, saa vilde derved vor Udførsel til Frankrig blive endnu vanskeligere stillet end den nu er, thi denne Surtaxe vilde ikke alene ramme de Artikler, som ere optagne i Handelstraktaterne, men alle afgiftspligtige Artikler, deriblandt ogsaa saadanne som Korn, Heste m. fl., som nu ikke ere underkastede nogen Differentialtold, og som vi udføre til Frankrig i ikke ringe Mængde. Foruden en saadan Surtaxe har der i Frankrig tillige været Tale om at indføre en Additionel-Afgift, der skulde paalægges Indførselen fra de Lande, som ikke ville afslutte Handels-traktat med Frankrig; der har gjentagne Gange været forelagt Forslag herom ogsaa fra Regjeringens Side; men det synes, som om Stemningen i de franske Kamre for Tiden er imod denne Tillægs-Afgift, og det af Deputeret-Kamret nedsatte Udvalg har udtalt sig imod den.

Hvis det ikke lykkes Frankrig at forny sine Handels-traktater, er der heller ingen Fare for, at nogen Straffe- $\frac{1}{2}$ eller Surtaxe skal blive anvendt paa os, og vi ville da rimeligvis i alt Væsentligt komme til at staa lige med de andre europæiske Nationer. Men hvis det hele nuværende Traktatsystem skulde blive fornyet paa Basis af den ny tarif général, vilde Stillingen sandsynligvis blive højst ubehagelig for Danmark. Om Traktaterne blive fornyede eller ikke, vil, som alt berørt, vistnok nærmest komme til at bero paa, om de nuværende Underhandlinger mellem England og Frankrig lykkes og føre til Afsluttelsen af en Traktat, hvorved Frankrig tilstaar Toldlettelser af nogen Betydning til England. Der er derfor al Anledning for os til at følge disse Forhandlinger med Opmærksomhed.

I det Foregaaende er kun omhandlet de franske Toldafgifter og den Indflydelse, som de antages at udøve paa vore Forhold, endnu staar tilbage at omtale de franske Skibsaftgifter, men jeg kan med Hensyn til dem fatte mig i Korthed.

Angaaende Skibsaftgifterne bestemmer Traktaten mellem Danmark og Frankrig af 9. Febr. 1842, Art. 2, at «danske Skibe i Frankrigs Havne og franske Skibe i Danmarks Havne skulle hverken ved deres Ankomst eller Bortgang erlægge andre eller højere Lastpenge og Skibsaftgifter end de, der erlægges af danske Skibe i danske Havne; begge Staters Skibe skulle forøvrigt i de respektive Havne sættes paa lige Fod med de nationale Skibe i Henseende til Lods og Maalepenge samt Mægler og Quarantainegebyrer eller andre Afgifter af samme Natur, og det hvorfra de end komme og hvorhen de end ere bestemte i Overensstemmelse med Aanden i Traktaten af 1742. Det vil blive overdraget til de Commissærer, der skulle udnævnes af de respektive Regjeringer, at udfinde Middelstørrelsen af de forskjellige Afgifter, der hæves i Danmark af det danske Flag og der svare til dem, der i Frankrig ere indbefattede i Lastpengene (droit de tonnage) for derefter at bestemme Størrelsen af den enkelte Afgift, som det danske Flag vil have at erlægge i de franske Havne overensstemmende med det Reciprocitetsprincip, der er etableret ved nærværende Artikel.»

I Henhold til denne Artikel blev det ved en Overenskomst af 20. Maj 1864 bestemt, «at i Betragtning af den ved Lov 4. Juli 1863 stedfundne Nedsættelse af Skibsaftgifterne af franske Skibe i danske Havne samt i Betragtning af L. 31. Marts 1864 om Havneafgifter i Køben-

havns Havn, skulde det danske Flag i franske Havne for Fremtiden kun have at erlægge 1 frc. (i Stedet for 2 fr. 10 c.) pr. tonneau, og beregnes 2,20 tonneaux som lige med en dansk Commercelæst.» Nu for Tiden er den Afgift, som danske Skibe betale i franske Havne endnu lavere, thi ved den franske Lov af 30. Jan. 1872 Art. 6 blev Skibsafgiften i Frankrig, den saakaldte Droit de quai, fastsat til 0,50 frcs. pr. Ton for alle saavel franske som fremmede Skibe, uden Hensyn til Flaget, der ankomme ladede helt eller delvis fra europæiske Havne eller Middelhavet og til 1 frc. pr. Ton, naar de ankomme fra andre Lande; Skibe i Ballast samt Kystfarere ere fri for Afgiften. I Følge denne Ordning ere altsaa danske Skibe i franske Havne hvad Skibsafgifterne angaar ligestillede med alle andre Nationers Skibe, og desuden ere de franske Skibsafgifter mindre end de danske; paa dette Omraade have vi altsaa intet at klage over.

I Løbet af indeværende Aar har man i Frankrig ivrigt drøftet den franske Skibsfarts Stilling og overvejet, hvad der kunde gøres for at ophjælpe denne. Det har nemlig vist sig, at efter at der ved Ophævelsen af «Surtaxe de pavillon» i 1866 var tilvejebragt Lighed i Afgiften paa franske og fremmede Skibe, er den franske Skibsfart gaaet en Del tilbage, og et Forsøg paa Gjenindførelsen af en Surtaxe de pavillon, som foretoges i 1872, maatte kort efter opgives paa Grund af Traktaterne og de Repræssalier, som toges navnlig fra Nordamerikas Side; da man saaledes ikke kunde komme nogen Vej med at lægge en Tillægsafgift paa de fremmede Skibe, saa tænker man nu paa at gaa den omvendte Vej, og Deputeret-Kamret har for omtrent en Maaned siden med Regjeringens Samstemning besluttet, at der skal udbetales Præmier til de franske

Skibsbyggerier og den franske oversøiske Skibsfart. Den direkte Betydning for Danmark af en saadan Foranstaltning er kun ringe, men den vil muligvis indirekte kunne faa stor Betydning for os, da den berører andre Nationers, deriblandt særlig Englands og Norge-Sverigs, Interesser og derved vil gjøre disse Nationer mindre tilbøjelige til at forny deres Handelstraktater med Frankrig og derved atter vanskeliggjøre Reconstructionen af det hele Traktatsystem, som er saa farligt for vore Interesser.

I det Foregaaende er det udviklet, hvorledes vor nuværende Stilling i Henseende til Told og Skibsafgifter er overfor Frankrig og paavist, hvilke Ulemper det medfører for vor Handel, at vi ikke i Lighed med de andre europæiske Magter have indgaaet en nyere Handelstraktat med Frankrig og som Følge deraf maa betale Told efter den høje «tarif général». Tilbage staar endnu at tilføje nogle Bemærkninger om, hvilke Udsigter vi have til at formaa Frankrig til at tilstaa os en ny Handelstraktat og derved Ret til at behandles lige med den mest begunstigede Nation.

Traktaten af 1842 har som ovenfor anført med Hensyn til Skibsafgifterne fastsat en Art Gjensidighedsforhold mellem Danmark og Frankrig, saa at danske Skibe ikke skulle erlægge højere Skibsafgifter i franske Havne end danske og franske Skibe erlægge i danske Havne. Hvis man nu her i Danmark vilde ophæve vor Skibsafgift og altsaa lade saavel danske som franske Skibe indgaa i danske Havne uden at svare nogensomhelst Skibsafgift, saa vilde vi i Henhold til Traktaten af 1842 og i Konsekvens af Overenskomsten af 1864 kunne forlange, at danske Skibe skulle indgaa i

franske Havne uden at svare Droit de quai. Hvis Frankrig indrømmede denne Fordring, vilde det i Henhold til sine Traktater blive nødt til at indrømme den samme Ret til de fleste andre europæiske Magter og derved faktisk komme til at ophæve sin Droit de quai. Nu er man ganske vist i Frankrig betænkt paa at ophæve denne Afgift, fordi man erkjender, at Skibsafgifterne ere skadelige for Landets egen Handel; men selv om Frankrig saaledes er tilbøjelig til ved given Lejlighed og af egen Drift at ophæve Afgiften, saa følger deraf ingenlunde, at det vilde være det belejligt eller behageligt, at den ophæves paa Forlangende af en lille fremmed Magt og paa et andet Tidspunkt, end det selv havde valgt. Danmark vilde altsaa være kommen i en saadan Stilling, at man kunde vente, at Frankrig vilde tilstaa os et eller Vederlag for at opgive vor traktatmæssige Ret at til forlange Droit de quai hævet for danske Skibes Vedkommende. Det Vederlag, vi i saa Tilfælde burde forlange, var at blive ligestillet med andre Nationer i Frankrig i Henseende til Toldafgifter og i det Hele taget at faa Retten til at behandles lige med den mest begunstigede Nation. At opgive Fordringen om at faa Droit de quai hævet for vort Vedkommende vilde ikke være noget Offer, thi naar blot andre Nationers Skibe ikke ere stillede bedre end os, kan det være os temmelig ligegyldigt, hvilke Afgifterne ere i franske Havne. Noget andet vilde det være, om man kunde opnaa, at danske Skibe blev fri for Droit de quai, medens andre Nationers Skibe vedblivende betalte denne Afgift, men paa Grund af Frankrigs Traktater med andre Lande kan dette ikke finde Sted.

Man kunde maaske indvende mod det her Udviklede, at Opgivelsen af vor Skibsafgift vilde være et altfor stort Offer fra vor Side for at opnaa en Handelstraktat med Frankrig;

thi Afgiften indbringer den danske Statskasse c. 700,000 Kr. aarlig, hvilket er langt mere end de private Borgeres Tab ved ikke at have en saadan Traktat. Dette er fuldkommen rigtigt, hvis der ikke var andre Grunde til at ophæve vor Skibsafgift; men denne Afgift er, som det tidligere er bleven paavist her i Tidsskriftet, og som det nu efterhaanden er bleven indrømmet fra næsten alle Sider, saa skadelig og uhensigtsmæssig, at det vilde være en stor Fordel for Landet at faa den ophævet, selv om man ikke kunde faa et lille Ækivalent herfor i en ny Traktat med Frankrig. Forholdet til Frankrig bør ikke være eneste Motiv til at ophæve Skibsafgiften, det er kun et nyt lille Argument foruden alle de tidligere fremhævede langt vægtigere Argumenter for denne Afgifts Ophævelse.

Hvis det imidlertid ikke skulde lykkes os paa denne Maade at vinde Ligeberettigelse med andre Nationer i Henseende til Toldafgifterne i Frankrig, saa er der ogsaa en anden Bestemmelse i Traktaten af 1842, som kunde gjøres gjældende i dette Øjemed. Det hedder nemlig i Traktatens Art. 4: »I Henseende til Alt, hvad der angaar Told- og Skibsafgifter, love begge de kontraherende Magter hverandre gjensidigen, at de ikke ville indrømme nogen anden Stat nogen Begunstigelse, Privilegium eller Immunitet, uden at samme ligeledes og ufortøvet skal blive udvidet til deres gjensidige Undersaatter, uden Godtgjørelse, saafremt Indrømmelsen til Fordel for den anden Stat er uden Vederlag, og mod at erlægge den samme Godtgjørelse eller Equivalent derfor, dersom Indrømmelsen har været betinget«. Indtil 1874 havde denne Bestemmelse, saavidt jeg har kunnet se, ingen praktisk Betydning for os, da Frankrig ved de tidligere Traktater erholdt betydelige Indrømmelser af sine Kontrahenter, men i det angivne Aar blev der, muligvis tildels af politiske Hensyn,

tilstaaet Rusland Ret til i Frankrig at behandles lige med den mest begunstigede Nation, uden at Rusland som Gjengjæld herfor tilstod noget Vederlag af Betydning udover, hvad vi have tilstaaet Frankrig. Vi kunne altsaa nu gjøre gjældende overfor Frankrig, at vi ville have de samme Rettigheder, som der er tilstaaet Rusland, mod til Gjengjæld at tilstaa det samme forholdsvis ubetydelige Vederlag, som Rusland i sin Tid indrømmede.

Muligen kunde man endelig ogsaa gjøre gjældende overfor Frankrig, at naar dette Land i de seneste Aar har opgivet sin tidligere Handelspolitik, der var baseret paa, at Retten til i Frankrig at behandles efter tarif conventionel kun maatte tilstaaes, naar man til Gjengjæld erholdt specielle Begunstigelser i vedkommende fremmede Land, og som Følge heraf har indrømmet den omhandlede Ret til flere Nationer kun mod som Vederlag at erholde Ret til at behandles som den mest begunstigede Nation men iøvrigt uden at erholde specielle Begunstigelser, saa kan Danmark ogsaa fordre Ret til at toldbehandles efter tarif conventionel mod at tilstaa Frankrig den samme almindelige Ret til i Danmark at behandles som den mest begunstigede Nation.

Det er jo ganske vist saa, at i det internationale Forhold og navnlig overfor en Stormagt som Frankrig kan det være vanskeligt at faa en Rettighed anerkjendt selv om den er hjemlet ved Traktat, men paa den anden Side maa det dog erkjendes, at det vi forlange af Frankrig ikke længere har nogensomhelst reel Betydning for dette Land. Da der sidst førtes Underhandlinger mellem Frankrig og Danmark stillede Sagen sig anderledes, da var Retten til at toldbehandles i Frankrig efter tarif conventionel et virkeligt Privilegium, som kun var tilstaaet enkelte Magter; det var derfor naturligt, at Frankrig for-

langte Indrømmelser til Gjengjæld herfor, og saadanne bleve ogsaa tilstaaede det af de andre Magter, det forhandlede med. Men nu er jo Stillingen den, at saa godt som alle andre europæiske Stater have faaet disse Privilegier; og et Privilegium, som er tilstaaet alle, er ikke længere et Privilegium, men det, ikke at nyde det, er en Straf. Der kunde være Grund for Frankrig til ikke at tilstaa os et Privilegium, men der er ingen Grund for det til at straffe os, og det saameget mindre, som vi have traktatmæssig Ret til at forlange Privilegiet. Ogsaa nu udføre vi vore Produkter til Frankrig, Forholdet er kun det, at vi udføre dem over Tyskland eller Belgien og gennem fremmede Handelshuse. Hvad Interesse har det for Frankrig, om vore Varer komme direkte eller indirekte til det? Og desuden er jo vor Indførsel til Frankrig saa ubetydelig, at den er aldeles umærkelig i Sammenligning med Indførselen fra andre Lande.

Det maa imidlertid erkjendes, at det nuværende Tidspunkt, hvor Frankrig er i Færd med at omordne sine Toldforhold og sine traktatmæssige Forbindelser med andre Lande, er mindre heldigt til at møde frem med Ønsket om den attraaede Ligestillethed for den danske Handel; men naar de franske Toldforhandlinger ere rykkede mere frem, saa at det kan overskues, hvortil Resultatet vil blive, turde maaske Situationen stille sig gunstigere. I ethvert Tilfælde er det af Interesse for os med Opmærksomhed at følge Udviklingen af Frankrigs Told- og Handelstraktat-Forhold i den nærmeste Fremtid.

Ann. Nærværende Afhandling er skreven i August d. A., og Fremstillingen refererer sig altsaa til dette Tidspunkt, men der er siden da ikke foregaaet nogen væsentlig Forandring i Situationen.
